

Θεωρητικό Ενημερωτικό Υλικό
«Ενεργοί πολίτες εν δράσει!»

Ενεργός Πολίτης

Η έννοια του «πολίτη», και κατ' επέκταση του «ενεργού πολίτη», γεννήθηκε στην αρχαία Ελλάδα στο πλαίσιο της «πόλεως». Σύμφωνα με τον Αριστοτέλη, ο πολίτης, «δί' απλώς ουδέν των άλλων ορίζεται ή τω μετέχειν κρίσεως και αρχής», και αχρείος πολίτης, δηλαδή άχρηστος πολίτης, ήταν αυτός που δεν είχε συμμετοχή στα κοινά. Στον αντίποδα της αριστοτελικής παράδοσης η νεώτερη φιλελεύθερη πολιτική παράδοση θέτει στο επίκεντρο τις ελευθερίες και τα δικαιώματα του ατόμου, ενώ στην κοινωνία της παγκοσμιοποίησης η ιδιότητα του πολίτη αποκτά μια οικουμενική διάσταση. Στο πλαίσιο μιας κοινωνίας με υπερεθνικά χαρακτηριστικά, η έννοια του πολίτη συνδέεται με νέες 'κρίσιμες' έννοιες όπως είναι η μετα-εθνική πολιτειότητα (post-national citizenship), η ευρωπαϊκή διακυβέρνηση, (european governance), η παγκόσμια κοινωνία των πολιτών, (global civil society) και ο κοσμοπολιτισμός (cosmopolitanism).

Ο πολίτης που έχει προσωπικότητα και έχει αξία είναι αυτός που δεν ενδιαφέρεται μόνο για τον εαυτό του αλλά ενδιαφέρεται και για τους άλλους, ενδιαφέρεται για το «εμείς». Ανήκει κάπου και φροντίζει για το σύνολο, στο οποίο ανήκει. Αυτό είναι το ζητούμενο και κυρίως είναι το ζητούμενο των επόμενων ετών. Ανοιχτή και ελεύθερη κοινωνία, συμμετοχή, άποψη, έκφραση και προσφορά. Θα πρέπει κάθε φορά να μην βλέπουμε την κοινωνία ως προς το τι θα δώσει σε μας, αλλά να βλέπουμε και το τι εμείς μπορούμε να δώσουμε στην κοινωνία. Με αυτή την ισότιμη σχέση σίγουρα θα πάμε πιο μπροστά.

Ο ενεργός πολίτης, όπως τον οραματίζονται οι φορείς της κοινωνίας των πολιτών, είναι ο υπεύθυνος πολίτης, που είναι ενημερωμένος, ξέρει τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του, εκφράζει την άποψή του και συμμετέχει ενεργά στην κοινωνία. Ο ενεργός πολίτης είναι αυτός που είναι υπεύθυνος απέναντι στον εαυτό του, ενημερώνεται για τα κοινά, προστατεύει το περιβάλλον, διεκδικεί τα δικαιώματά του στο δημόσιο χώρο, σέβεται τη διαφορετικότητα και ενεργεί.

Ο ενεργός πολίτης είναι ο υπεύθυνος πολίτης που είναι ενημερωμένος και γνωρίζει τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του, εκφράζει την άποψή του και συμμετέχει ενεργά στην κοινωνία. Ο ενεργός πολίτης είναι υπεύθυνος απέναντι στον εαυτό του, φροντίζει για την υγεία και την ευεξία του, την προσωπική του ευημερία και ανάπτυξη.

Ενημερώνεται για τα κοινά, αναζητά πληροφορίες, συμμετέχει στο χώρο της δημόσιας συζήτησης με παραδοσιακούς ή σύγχρονους τρόπους, διαμορφώνει κριτική σκέψη και παίρνει θέση.

Προστατεύει το περιβάλλον και ενδιαφέρεται για την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος. Δεν ρυπαίνει, υιοθετεί πρακτικές που ενισχύουν το πράσινο, την εξοικονόμηση ενέργειας, προσέχει την κατανάλωση του νερού, ανακυκλώνει, κινείται με τα Μέσα Μαζικής Μεταφοράς ή το ποδήλατο.

Ο ενεργός πολίτης διεκδικεί τα δικαιώματά του, τη δημιουργία υποδομών στη γειτονιά του και στη χώρα του, τη διατήρηση ελεύθερων χώρων, την προστασία του πράσινου στους κοινόχρηστους χώρους και της πολιτιστικής κληρονομιάς.

Σέβεται τη διαφορετικότητα, τα ανθρώπινα δικαιώματα, βοηθά τους συμπολίτες του, τηρεί τους κανόνες που θεσπίζονται για τη διευκόλυνσή τους και είναι ανοιχτός απέναντι στους μετανάστες της πόλης, διεκδικώντας την κοινωνική ένταξή τους.

Παρατηρεί τι συμβαίνει στην κοινωνία και παρεμβαίνει, σε συνεργασία με συμπολίτες του, όταν διαπιστώνει παρανομίες δημόσιων ή ιδιωτικών φορέων.

Τι είναι εθελοντισμός;

Ο εθελοντισμός είναι μια πράξη μέσα από την οποία οι άνθρωποι αποκτούν νέες δεξιότητες και βοηθούνται να είναι ενεργοί πολίτες στην κοινότητα τους. Ο εθελοντισμός δεν έχει πλαίσια και όρια, είναι ένα κοινωνικό φαινόμενο που μπορεί να πάρει διάφορες μορφές και διαστάσεις με βάσει τις αξίες, αρχές και την κοινωνικό - οικονομική και πολιτισμική πραγματικότητα της κοινωνίας.

Θεωρητικό Ενημερωτικό Υλικό

«Ενεργοί πολίτες εν δράσει!»

Οι εθελοντές προέρχονται από οποιοδήποτε κοινωνικό-οικονομικό στρώμα της κοινωνίας. Αν λάβουμε υπόψη ότι ένας εθελοντής μπορεί να είναι οποιασδήποτε ηλικίας, οικονομικής κατάστασης, ακαδημαϊκού υπόβαθρου, τότε μπορούμε εύκολα να ισχυριστούμε ότι σχεδόν όλοι οι πολίτες μπορούν να είναι υποψήφιοι εθελοντές.

Εθελοντής είναι ο πολίτης εκείνος που προσφέρει ανιδιοτελώς τον ελεύθερο του χρόνο ή τη γνώση του για χρήσιμες δράσεις προς όφελος άλλων, χωρίς να περιμένει αντάλλαγμα. Με αυτή την έννοια ο εθελοντισμός ταυτίζεται με τη φιλανθρωπία, όπως χρησιμοποιήθηκε κατά την κλασική εποχή κυρίως για να αποδώσει μια καινούργια αρετή, την αγάπη για το συνάνθρωπο. Η διαφορά ανάμεσα στον εκπαιδευμένο εθελοντή και στην παλιά έννοια της φιλανθρωπίας είναι ότι ο εθελοντής αντιμετωπίζει τα άτομα στα οποία προσφέρει εθελοντική εργασία, όχι με οίκτο αλλά σαν άτομα ισότιμα τα οποία περνούν δυσκολίες και στα οποία μπορεί να προσφέρει.

Εθελοντισμός είναι η μη αμειβόμενη και δίχως επαγγελματική εξέλιξη δραστηριοποίηση των πολιτών που αποβλέπει στην ευημερία του συνανθρώπου, της κοινότητας και της κοινωνίας γενικότερα. Δεν περιορίζεται μόνο στην παροχή ανιδιοτελούς κοινωνικού έργου, αλλά περισσότερο αφορά μια στάση ζωής με ιδιαίτερες αξίες, όπως η φιλανθρωπία, η αλληλεγγύη, η κοινωνική δικαιοσύνη και η κοινωνική συμμετοχή.

Οι εθελοντές προσεγγίζονται και θεωρούνται περισσότερο συνεργάτες παρά φιλάνθρωποι. Εντάσσονται στη λειτουργία των υπηρεσιών και των προγραμμάτων κάποιου οργανισμού, αναλαμβάνουν εξειδικευμένους ρόλους, συναλλάσσονται με τα μέλη του προσωπικού και τα άτομα.

Η προσφορά εθελοντικής υπηρεσίας, έχει πολλές μορφές δράσης: συνοδεία, βοήθεια στο σπίτι, εμπύχωση, πρόληψη, δωρεά αίματος, μεταφορά ασθενών, επανένταξη, τηλεφωνική ακρόαση, εξειδικευμένες και επαγγελματικές παροχές, υγειονομικές φροντίδες, ψυχαγωγία, κοινωνική γραμματεία, νομική βοήθεια κλπ.

Υπάρχει, επίσης, ο διεθνής εθελοντισμός: ως προσφορά αλληλεγγύης και γνώσης στις χώρες του Τρίτου κόσμου ή ανθρωπιστικών υπηρεσιών στις ζώνες πολεμικών συγκρούσεων. Σε ανάπτυξη βρίσκεται επίσης, ο περιβαλλοντικός εθελοντισμός, μέσω της ανάπτυξης πρωτοβουλιών για την καθαριότητα των δασών και των παραθαλάσσιων περιοχών, της οργάνωσης προγραμμάτων περιβαλλοντικής εκπαίδευσης των παιδιών και των νέων κ.λπ. Τέλος, υπάρχει ο πολιτιστικός εθελοντισμός, η οργάνωση από νεανικές ιδίως εθελοντικές

Θεωρητικό Ενημερωτικό Υλικό «Ενεργοί πολίτες εν δράσει!»

οργανώσεις πολιτιστικών θεατρικών, μουσικών και κοινωνικών δραστηριοτήτων που εκφράζουν τη νεανική φαντασία και δημιουργικότητα, πέρα από τη λογική της αγοράς και του κέρδους.

Η εθελοντική δράση αποτελεί μαθησιακή-μορφωτική λειτουργία. Ενισχύει την απόκτηση κοινωνικών, επικοινωνιακών και επαγγελματικών δεξιοτήτων και αναπτύσσει νέες ικανότητες. Ενδυναμώνει και δίνει νέο περιεχόμενο στη ζωή των ατόμων. Αυξάνει τη δυνατότητα ενεργού συμμετοχής των νέων στη ζωή και την εργασία. Αποτελεί εν δυνάμει χώρο ανάπτυξης νέων κοινωνικών υπηρεσιών αυξάνοντας την απασχόληση. Η εθελοντική δράση μπορεί να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο στη μάχη της ανεργίας και αποτελεί πηγή θέσεων εργασίας.

Ο εθελοντισμός στην Ελλάδα

Στην Ελλάδα η εθελοντική προσφορά δεν είναι τόσο ανεπτυγμένη όσο σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες κι αυτό οφείλεται σε ποικίλους παράγοντες όπως:

- αλλαγές στον τρόπο ζωής
- διαμόρφωση αξιών με έμφαση στον ατομικισμό και στην απόκτηση υλικών αγαθών
- εργασιακή ανασφάλεια
- έλλειψη ευαισθητοποίησης σε κοινωνικές δράσεις
- έλλειψη ενημέρωσης για δυνατότητες / ευκαιρίες για εθελοντική δράση
- έλλειψη προγραμματισμού για ουσιαστική εθελοντική συμμετοχή από την πλευρά φορέων και μη κυβερνητικών οργανώσεων

Παρ όλα αυτά τις δύο τελευταίες δεκαετίες η παρουσία του οργανωμένου εθελοντισμού γίνεται όλο και πιο αισθητή. Χαρακτηριστικά δείγματα αυτής της παρουσίας είναι η αύξηση του αριθμού οργανώσεων, η υποστήριξη οργανώσεων και η υλοποίηση προγραμμάτων μέσα από την Γενική Γραμματεία Νέας Γενιάς (Ευρωπαϊκά προγράμματα για τη ΝΕΟΛΑΙΑ) καθώς και η αφύπνιση του επιστημονικού ενδιαφέροντος για το θέμα. Είναι σημαντικό να τονίσουμε ότι η κουλτούρα της προσφοράς, του εθελοντισμού και η κοινωνική διάσταση του αλτρουισμού και της αλληλεγγύης επανέρχονται – παρά τις πολλαπλές δυσκολίες- στα «σύγχρονα συστήματα ευημερίας» και οι πολίτες μπορούν εν δυνάμει να βρουν τρόπους δημιουργικής και ουσιαστικής κοινωνικής εθελοντικής προσφοράς.

Ο εθελοντισμός στην πράξη

Τι σημαίνει είμαι εθελοντής;

- Προσφέρω
- Βοηθάω κάποιον που έχει ανάγκη
- Συμβάλλω στην προσπάθεια για μια πιο δίκαιη κοινωνία
- Αποκτώ εμπειρίες
- Γνωρίζω ανθρώπους – επικοινωνώ - σέβομαι
- Αισθάνομαι χρήσιμος
- Συμπονώ - συμπάσχω
- Μοιράζομαι
- Συμπαραστέκομαι

Τι δεν είναι εθελοντισμός

- Η απλήρωτη εργασία (στο πλαίσιο επαγγελματικών ρόλων και όταν αντικαθιστά εργαζομένους)
- Οι διάφορες μορφές πρακτικής εξάσκησης για τη λήψη πτυχίου ή επαγγελματικής ειδικότητας
- Η συμμετοχή σε πολιτικά κόμματα και επαγγελματικά αθλητικά σωματεία
- Η εθελούσια συμμετοχή σε δραστηριότητες που είναι χόμπι και αφορούν αποκλειστικά το προσωπικό μας όφελος και τα προσωπικά μας ενδιαφέροντα
- Η καταναγκαστική εργασία (όταν δηλαδή, μια υπηρεσία προσφέρεται αναγκαστικά με επιβολή και όχι ως ελεύθερη επιλογή)
- Η συμμετοχή σε δραστηριότητες εμπορικού, διαφημιστικού και εν γένει κερδοσκοπικού χαρακτήρα στο πλαίσιο φορέων που δεν είναι μη κερδοσκοπικοί
- Η εκμετάλλευση της διάθεσης για κοινωνική προσφορά με σκοπό το κέρδος

Ο εθελοντισμός επίσης διαφοροποιείται από:

- Την οικονομική συνδρομή για την υλοποίηση ενός σκοπού
- Τη φιλανθρωπία με την έννοια της παροχής ευκαιριακής υλικής βοήθειας στο πλαίσιο μιας ανισότιμης σχέσης του βοηθού- βοηθούμενου.

Τομείς εθελοντισμού:

- Ανθρώπινα δικαιώματα
- Ενημέρωση-πρόληψη-ευαισθητοποίηση
- Κοινωνική αλληλεγγύη (μετανάστες - πρόσφυγες - άνθρωποι που ζουν σε κατάσταση φτώχειας, κακοποιημένες γυναίκες, θύματα οικογενειακής ή άλλης βίας κ.α.)
- Ευπαθείς κοινωνικά ομάδες
- Φυσική-Περιβαλλοντική προστασία
- Πολιτισμός
- Αθλητισμός
- Δράσεις για νέους-παιδιά-ηλικιωμένους
- Υγεία – Πρόνοια
- Προβλήματα τοπικών κοινωνιών
- Πολιτική προστασία (σε φυσικές καταστροφές)
- Ανθρωπιστική βοήθεια στο εξωτερικό

Ποιοι υλοποιούν εθελοντικές δράσεις;

- οργανώσεις (ΜΚΟ)
- ομάδες (και σύλλογοι)
- πρωτοβουλίες πολιτών / εθελοντών / γειτονιάς
- κοινωνικά κινήματα
- δίκτυα / άτυπες ομάδες πολιτών

Η «δύναμη» του Εθελοντισμού στις κοινωνίες των πολιτών

- Είναι ένας τρόπος παρέμβασης των ενεργών πολιτών στην κοινωνία
- Βοηθά στη διάδοση παγκόσμιων αξιών και κανόνων, πχ συνήθειες για την προστασία του περιβάλλοντος
- Διευκολύνει την άσκηση ορισμένων κοινωνικών δικαιωμάτων
- Προσφέρει λόγο στις αδύναμες κοινωνικές ομάδες
- Καταδεικνύει κοινωνικές αδικίες και παγκόσμια προβλήματα και αποτελεί μοχλό πίεσης στα κράτη
- Συμβάλει στη διάχυση πληροφοριών, παροχή πληροφόρησης & γνώσης, δημοσιοποίηση προβλημάτων και κινητοποίηση της κοινής γνώμης

Τα οφέλη του εθελοντισμού:

- Αναγνώριση της προσφοράς
- Ανταλλαγή ιδεών, απόψεων και πολιτιστικών στοιχείων
- Ανάπτυξη δεξιοτήτων και δυνατοτήτων
- Νέες γνωριμίες, νέοι φίλοι
- Εργασιακή εμπειρία και δικτύωση

Δικαιώματα του εθελοντή:

Ο καθένας μας μπορεί να γίνει εθελοντής..

Ένας εθελοντής...

- δεν πληρώνεται για την εργασία του
- επιλέγει ελεύθερα
- κάνει καλό στους άλλους
- ανήκει σε οργάνωση – φορέα μη κερδοσκοπικό
- η ομάδα αυτή δεν υποστηρίζει τη βία

Ο εθελοντής έχει δικαίωμα:

- να βρίσκεται σε ένα ασφαλές & υγιές περιβάλλον
- να έχει γνώση για την εργασία που θα παράσχει
- να αποφασίζει πότε & πόση ώρα θα διαθέσει
- να έχει εκπαίδευση, υποστήριξη, επίβλεψη και καθοδήγηση
- να εκφράζει ελεύθερα τη γνώμη του και να αναπτύσσει πρωτοβουλίες στο πλαίσιο της ομάδας

Υποχρεώσεις εθελοντή:

- να σέβεται τις αρχές-κανόνες της ομάδας / φορέα που συμμετέχει
- να κάνει όσο πιο καλή δουλειά μπορεί
- να έχει συνέπεια σε ότι αναλαμβάνει
- να έχει συνεργασία με την ομάδα
- να έχει σεβασμό προς τους άλλους
- να γνωρίζει τι μπορεί να κάνει & τι μπορεί να προσφέρει

Συμπερασματικά

Ο Εθελοντισμός στηρίζεται στην ιδέα της κοινωνικής αλληλεγγύης στις καλές μας προθέσεις, στην συνέπεια και στο σεβασμό. Ως ενεργοί εθελοντές σε μια ομάδα χρειάζεται να είμαστε ανοιχτοί σε νέες ιδέες, να αξιοποιούμε την εμπειρία που αποκτούμε, να αναγνωρίζουμε όσα καταφέρνουμε αλλά και να μαθαίνουμε από τα λάθη μας...

Σαφώς ο εθελοντισμός δεν έρχεται να επιλύσει τα πολυσύνθετα προβλήματα των σύγχρονων κοινωνιών. Αποτελεί όμως ένα μοχλό πίεσης προς τις κυβερνήσεις των κρατών ώστε να αλλάξουν πολιτικές σε ζωτικά θέματα. Για τους πολίτες είναι ένας ενεργός τρόπος παρέμβασης στο κοινωνικό γίγνεσθαι που αναπτύσσεται πέρα από κάθε είδους σκοπιμότητες. Σε μια αισιόδοξη προοπτική θα λέγαμε ότι οι ενεργοί και ευαισθητοποιημένοι πολίτες αποτελούν την ελπίδα για σημαντικές αλλαγές γύρω μας

Από το 1985, σε γενική συνέλευση του ΟΗΕ, έχει καθιερωθεί η 5η Δεκεμβρίου ως Παγκόσμια Ημέρα Εθελοντισμού για την Οικονομική και Κοινωνική Ανάπτυξη. Στόχος του ΟΗΕ είναι όχι μόνο να προβάλλεται το έργο των εθελοντών, αλλά να παροτρύνονται και άλλοι στον εθελοντισμό. Η εθελοντική προσφορά σήμερα διευρύνεται διαρκώς και επεκτείνεται σε όλο το φάσμα της ανθρώπινης δραστηριότητας, όπως είναι εκστρατείες για θέματα αλφαριθμητισμού, εμβολιασμών, πρόληψης και ενημέρωσης, αλλά και οργανωμένες δράσεις για την προστασία του περιβάλλοντος.

Ευρωπαϊκές πολιτικές νεολαίας και εθελοντισμός

Το 2001, Διεθνές Έτος Εθελοντισμού, εκδόθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, η Λευκή Βίβλος “Μια νέα πνοή για την ευρωπαϊκή νεολαία”, ο εθελοντισμός και η κινητικότητα των νέων εθελοντών έχει υπάρξει προτεραιότητα της πολιτικής νεολαίας της Ε.Ε. Στη Λευκή Βίβλο η “εθελοντική υπηρεσία για νέους” ορίζεται ως “μέσο κοινωνικής συμμετοχής και παράλληλα εκπαιδευτική εμπειρία και παράγοντας απασχολησιμότητας και ένταξης”. Στο κείμενο, μάλιστα, υπογραμμίζεται ότι είναι απαραίτητη η αναγνώριση της εθελοντικής υπηρεσίας ως εκπαιδευτικής εμπειρίας και μιας μορφής μη τυπικής μάθησης και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή καλεί με αυτό τον τρόπο τα κράτη - μέλη να άρουν τα εμπόδια της κινητικότητας νέων εθελοντών σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο.

Η πρόσφατη Πράσινη Βίβλος “Πρωθώντας τη μαθησιακή κινητικότητα των νέων” (2009) υπογραμμίζει ότι είναι σημαντικό να γίνει η κινητικότητα, στο πλαίσιο της εκπαιδευτικής διαδικασίας, ο κανόνας και όχι η εξαίρεση για τους περισσότερους νέους, ενώ είναι απαραίτητο να τεθούν οι βάσεις ώστε να μπορούν οι νέοι να μετακινούνται σε κάποιο άλλο κράτος - μέλος για λόγους εκπαίδευσης ή κατάρτισης, και ο εθελοντισμός αναφέρεται ως μια από τις επιλογές για μάθηση μέσα από την κινητικότητα.

15 εθελοντικά προγράμματα για να ... κάνετε καλό

Γιατροί χωρίς σύνορα

Ιατρικό και μη ιατρικό προσωπικό αναζητά σταθερά η γνωστή ΜΚΟ για τα προγράμματά της, για να προσφέρουν επαγγελματικές δεξιότητες, πρακτική εμπειρία αλλά και το ενδιαφέρον προς τις κοινωνίες στις οποίες η οργάνωση παρέχει βοήθεια.

Μπορούμε

Πρόκειται για το εθελοντικό δίκτυο που συγκεντρώνει προσφορές περισσευούμενων τροφίμων και τα διαθέτει σε συσσίτια, μέσα από έναν «χάρτη αλληλεγγύης»

Ενδεικτικά αναφέρουμε πως το «Μπορούμε» συνεργάζεται με άλλα ιδρύματα, και οι εθελοντές του έχουν εργαστεί προσφέροντας επί παραδείγματι μαθήματα σε ορφανοτροφείο, παίζοντας μουσική σε γηροκομείο, κάνοντας γυμναστικές ή μαγειρικές δραστηριότητες με παιδιά ιδρυμάτων κ.α.

Κέντρο βρεφών Μητέρα

Το Κέντρο Βρεφών Μητέρα ποντάρει πολλά στο εθελοντικό του πρόγραμμα και καλεί τους ενδιαφερόμενους που δηλώνουν ευαισθητοποιημένοι προς τα παιδιά, να επικοινωνήσουν με το Κέντρο, ώστε να κανονίσουν ενημερωτική συνάντηση με κοινωνική λειτουργό. Ενδεικτικά αναφέρουμε πως θα μπορούσατε να συνοδεύετε παιδιά για βόλτα ή να τα προσέχετε για λίγες ώρες την ημέρα.

Εθελοντής Γείτονας

Συμμετέχοντας στο πρόγραμμα της Γραμμής Ζωής, μπορεί κανείς να... υιοθετήσει έναν ηλικιωμένο. Μπορείτε δηλαδή να βοηθήσετε ανθρώπους που το έχουν πραγματικά ανάγκη, οι οποίοι βρίσκονται στην περιοχή σας – ακόμη και στην πολυκατοικία σας, όπως θα κάνατε για παράδειγμα με τους δικούς σας παππούδες. Δυστυχώς, δεν έχουν όλοι οι ηλικιωμένοι παιδιά και εγγόνια, γι' αυτό και η Γραμμή Ζωής αναλαμβάνει να σας δικτυώσει μαζί τους, μέσω του εθελοντικού της προγράμματος.

Φεστιβάλ Ντοκιμαντέρ

Όσοι έχετε καλλιτεχνικές ανησυχίες, τα κινηματογραφικά Φεστιβάλ της χώρας είναι μια καλή ευκαιρία να τις... καθησυχάσετε. Μπορείτε να γίνετε ουσιαστικό κομμάτι τους, καθώς πάντα αναζητούν εθελοντές για την στελέχωση των τμημάτων τους.

Action Aid

«Μαζί σας γινόμαστε πιο αποτελεσματικοί, μειώνουμε τα λειτουργικά μας κόστη, κάνουμε τις φωνές μας δυνατότερες», λέει η Action Aid, η οργάνωση που έχει βάλει στόχο την καταπολέμηση της φτώχειας, υποδεχόμενη στην ιστοσελίδα της τους υποψήφιους εθελοντές της.

Προγράμματα Εθελοντικής Δράσης για την Πολιτική προστασία στους Δήμους

Πρόκειται για ένα πρόγραμμα εκπαίδευσης εθελοντών που «τρέχει» στην χώρα μας εδώ και περίπου δέκα χρόνια και έχει εκπαιδέσει περί τους 8.500 εθελοντές. Στην ουσία, το πρόγραμμα συνεργάζεται με φορείς όπως Δήμους, νοσοκομεία, ΔΕΚΟ κ.α. και στοχεύει στην απόκτηση δεξιοτήτων πάνω στην διαχείριση κινδύνων και κρίσεων, και στην αντιμετώπιση έκτακτων αναγκών (πυρκαγιές, πλημμύρες, σεισμοί, διασώσεις, πρώτες βοήθειες).

Δήμος Αθηναίων

Οι Αθηναίοι δεν μένουν άπραγοι, και το αποδεικνύουν με τις δράσεις που έχουν ξεκινήσει

υπό την αιγίδα του Δήμου. Στην ιστοσελίδα του θα βρείτε τον σχετικό τομέα «Εθελοντισμός», όπου μπορείτε να ενημερωθείτε για το πρόγραμμα που έχει εγκαινιαστεί, με την προσφορά εθελοντικής εργασίας από τον καθένα μας,

Ελιξ Workcamps

Μέσω της Έλιξ, είμαι μάλλον απίθανο να μην βρείτε το κατάλληλο εθελοντικό πρόγραμμα για να συμμετάσχετε. Μπορείτε να βρείτε προγράμματα του εξωτερικού που ζητούν άτομα από όλο τον κόσμο, συνήθως με καλυμμένα όλα τα έξοδα διαμονής και ταξιδιού, σε κάθε

πιθανό τομέα. Επιλέξτε την χώρα ή τον τομέα ενδιαφέροντός σας πάνω στον διαδραστικό χάρτη που θα βρείτε , και εντοπίστε όλες τις εθελοντικές δράσεις μικρής διάρκειας που «τρέχουν». Ενδεικτικά αναφέρουμε τα εξής:

Θεωρητικό Ενημερωτικό Υλικό «Ενεργοί πολίτες εν δράσει!»

Εμπλοκή σε ακτιβιστικές δράσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων στην Κορέα, συμμετοχή σε φεστιβάλ οικολογικού χαρακτήρα στην Γαλλία,

εργασίες αναπαλαίωσης κτιρίων στην Πολωνία, συμμετοχή σε αντιρατσιστικό ιταλικό φεστιβάλ, εκπαιδευτικές δραστηριότητες με παιδιά στην Ινδία... και ο κατάλογος δεν έχει τέλος.

Κυριακάτικο Σχολείο Μεταναστών

Το συγκεκριμένο σχολείο αποτελεί πρωτοβουλία μεταναστών και Ελλήνων εθελοντών, και προσφέρει δωρεάν εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας σε εργαζόμενους μετανάστες και πρόσφυγες. Τα μαθήματα γίνονται τα σαββατοκύριακο στον Κολωνό, ενώ οι εθελοντές είναι εκπαιδευτικοί, φοιτητές παιδαγωγικών σχολών και όποιος/α νιώθει πως μπορεί να ενισχύσει την προσπάθεια. Εδώ έρχεται ο δικός σας ρόλος: Αν θεωρείτε πως μπορείτε να διδάξετε την ελληνική γλώσσα ή να βοηθήσετε το Κυριακάτικο Σχολείο με γραμματειακή ή νομική υποστήριξη, επικοινωνήστε με τους υπεύθυνους.

Αρκτούρος

Η γνωστή φιλοζωική και περιβαλλοντική ΜΚΟ που εδώ και είκοσι χρόνια φροντίζει για την προστασία της άγριας ζωής και του φυσικού μας περιβάλλοντος υλοποιεί τις δράσεις της με την αρωγή σε μεγάλο βαθμό των εθελοντών της. Μπορείτε να διαλέξετε σε ποια περιοχή της χώρας και σε ποιον τομέα θα θέλατε να εργαστείτε: Από δράσεις ευαισθητοποίησης κοινού (εκδηλώσεις, εκθέσεις) σε όλη την Ελλάδα, μέχρι δραστηριότητες περιβαλλοντικής εκπαίδευσης για μαθητές, ραδιοπαρακολουθήσεις και φροντίδα αρκούδας ή λύκου και λειτουργία του Κέντρου Ενημέρωσης του Αρκτούρου στο Νυμφαίο. Ειδικά για το Περιβαλλοντικό Κέντρο, ο ελάχιστος χρόνος συμμετοχής είναι οι δύο ημέρες, η διαμονή καλύπτεται στον Αετό Φλώρινας, σε παραδοσιακό σπίτι της περιοχής, και η εκπαίδευση σας παρέχεται από το προσωπικό του Κέντρου.

WWF

Περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης συνέχεια, στα λημέρια της γνωστής διεθνούς οργάνωσης για την προστασία του περιβάλλοντος, της βιοποικιλότητας και των ανανεώσιμων φυσικών πόρων. Ως εθελοντές στην WWF, μπορείτε να συμμετάσχετε στην ομάδα εθελοντικής εργασίας της επιλογής σας.

Θεωρητικό Ενημερωτικό Υλικό «Ενεργοί πολίτες εν δράσει!»

Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρεία

Στην μη κερδοσκοπική περιβαλλοντική οργάνωση που έχει βάλει σκοπό της την προστασία των άγριων πουλιών και των βιοτόπων τους στην χώρα μας, μπορείτε να προσφέρετε εθελοντικά την βοήθειά σας σε τομείς όπως η παρακολούθηση και καταμέτρηση πουλιών, η περιβαλλοντική εκπαίδευση και ευαισθητοποίηση του κοινού, η προστασία μιας συγκεκριμένης περιοχής, το νομικό τμήμα, ή οποιοσδήποτε άλλος τομέας, στον οποίο θεωρείτε ότι μπορείτε να προσφέρετε. Το δίκτυο της Ορνιθολογικής εταιρείας απλώνεται από την Αττική και τη Θεσσαλονίκη μέχρι την Πύλο, την Έδεσσα και το Αιγαίο, ενώ η χρονική διάρκεια της βοήθειάς σας μπορεί να ξεκινά από την μία ημέρα και να ξεπερνά τις δύο εβδομάδες, ανάλογα με τον ελεύθερο χρόνο σας.

Ελληνική Φιλοζωική Εταιρεία

Το φιλοζωικό έργο στην μεγαλύτερη οργάνωση του είδους στην χώρα επικουρείται από την προσπάθεια και τον χρόνο που διαθέτουν οι εθελοντές. Μπορείτε να συμμετάσχετε ή να βοηθήσετε στα μαζάκια της οργάνωσης, στις ενημερωτικές εκστρατείες, στην προετοιμασία ομαδικών αποστολών, καθώς και στο φιλοζωικό και κτηνιατρικό κέντρο της Εταιρείας στο Κορωπί, όπου θα βγάζετε τα θεραπευμένα σκυλάκια βόλτα για άθληση ή θα τα μεταφέρετε με δικό σας μέσο, αν προκύψει κάποιος τραυματισμός και δεν υπάρχει διαθέσιμο ασθενοφόρο.

Ερυθρός Σταυρός

Περισσότερα από 130 χρόνια ιστορίας μετρά μέχρι σήμερα ο Ερυθρός Σταυρός, και όλα όσα πέτυχε τα χρωστά σε σημαντικό βαθμό και στο έργο των εθελοντών του. Εδώ μπορείτε να βοηθήσετε στα τμήματα της Κοινωνικής Πρόνοιας, της Νοσηλευτικής, ως «Σαμαρείτες»-διασώστες, και στις δράσεις των Αναζητήσεων.

Εθελοντικές οργανώσεις

Ο Ελληνικός Ερυθρός Σταυρός

Ο Ελληνικός Ερυθρός Σταυρός είναι ο μεγαλύτερος μη κυβερνητικός οργανισμός στην Ελλάδα με σύνθετο έργο που βασίζεται στην εθελοντική δράση και την άμεση ανταπόκριση των πολιτών. Κινητοποιείται στοχεύοντας πάντα στην ανακούφιση του ανθρώπινου πόνου σε περιόδους πολέμου και ειρήνης, στηρίζοντας τραυματίες, ασθενείς, πρόσφυγες, ηλικιωμένους, ανθρώπους με οικονομικές δυσκολίες και άτομα από κάθε ευάλωτη ομάδα του πληθυσμού. Η δράση του έχει συνδεθεί με την επαγρύπνηση, την αλληλεγγύη και τη φιλαλληλία και είναι συνώνυμη της αφιλοκερδούς προσφοράς και της ανιδιοτέλειας.

Το Χαμόγελο του Παιδιού

Το Χαμόγελο Του Παιδιού είναι ένας εθελοντικός οργανισμός, μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα. Στηρίζεται στο συναίσθημα, αλλά δε μένει σ' αυτό και στα λόγια. Έχει κάνει πράξη την αντιμετώπιση των καθημερινών προβλημάτων των παιδιών.

Σύλλογος Φίλων Περιθαλπομένων Νοσοκομείου «Η Σωτηρία»

Ο Σύλλογος αποτελείται από άτομα που επιθυμούν να βοηθούν και συμπαρίστανται σε ασθενείς, εσωτερικούς ή εξωτερικούς περιθαλπόμενους στο Νοσοκομείο «Η Σωτηρία» των Αθηνών. Αφιλοκερδής και εθελοντική βοήθεια, οικονομική ενίσχυση, συμπαράσταση, ψυχολογική και συμβουλευτική υποστήριξη σε άτομα περιθαλπόμενα ή εργαζόμενα στο νοσοκομείο. Έδρα του Συλλόγου είναι στην Αθήνα και το Γραφείο του στεγάζεται στο κτίριο του Γραφείου Κίνησης Ασθενών του Γενικού Νοσοκομείου Νοσημάτων Θώρακος Αθηνών «Η ΣΩΤΗΡΙΑ»

Χατζηκυριάκειο Ίδρυμα Παιδικής Προστασίας

Στο Ίδρυμα υπάρχει ένα οργανωμένο σώμα εθελοντών που ξεκινά από το Διοικητικό Συμβούλιο του Ιδρύματος και το προσωπικό που προσφέρει τον ελεύθερο του χρόνο εθελοντικά και υποστηρίζεται από μια συντονισμένη ομάδα εθελοντών διαφόρων ηλικιών. Φιλοξενεί κορίτσια από 6 ετών προερχόμενα από οικογένειες με σοβαρά κοινωνικά και οικονομικά προβλήματα, προσφέροντας εκτός από στέγη, φροντίδα και

Θεωρητικό Ενημερωτικό Υλικό «Ενεργοί πολίτες εν δράσει!»

συναισθηματική υποστήριξη, εξαιρετικές εκπαιδευτικές δυνατότητες και τα απαραίτητα εφόδια για την πρόοδό τους ως ενήλικες σε μια σύγχρονη κοινωνία.

Σύλλογος Βοηθείας Παιδιών Αιθιοπίας

Αρχή μας είναι η προσφορά προς τα παιδιά της Αιθιοπίας να εμφορείται από συναίσθηση ηθικού καθήκοντος και να διέπεται από πνεύμα εθελοντισμού και ανιδιοτέλειας. Όραμά μας είναι να προσφέρουμε στα ορφανά και αβοήθητα παιδιά της Αιθιοπίας το αναφαίρετο δικαίωμα στη ζωή, την υγεία, τη μόρφωση και την ίση μεταχείριση. Να τα βοηθήσουμε να ζήσουν με αξιοπρέπεια στον τόπο που γεννήθηκαν, προς όφελος της ίδιας της χώρας τους. Σκοπός μας είναι η έμπρακτη συμπαράσταση στα παιδιά της Αιθιοπίας με την παροχή υλικής, ηθικής και μορφωτικής βοήθειας προς αυτά. Τα διοικητικά όργανα του Συλλόγου είναι η Γενική Συνέλευση και το Διοικητικό Συμβούλιο. Στα γραφεία μας εργάζονται 2 άτομα ως έμμισθο προσωπικό και πολλοί εθελοντές.

Κέντρο Θεραπείας εξαρτημένων ατόμων

Το ΚΕΘΕΑ είναι το μεγαλύτερο δίκτυο υπηρεσιών απεξάρτησης και κοινωνικής επανένταξης στη χώρα μας. Βρίσκεται δίπλα στους χρήστες ουσιών και τις οικογένειές τους. Όλες οι υπηρεσίες του παρέχονται δωρεάν και χωρίς λίστες αναμονής: στο δρόμο, στα σωφρονιστικά καταστήματα, σε μονάδες σε όλη την Ελλάδα. Το ΚΕΘΕΑ απευθύνεται επίσης σε όσους αντιμετωπίζουν πρόβλημα με άλλες μορφές εξάρτησης, όπως το αλκοόλ, ο τζόγος και το διαδίκτυο.

Σώμα Ελλήνων Προσκόπων

Ο Προσκοπισμός συμπληρώνει το σχολείο και την οικογένεια, καλύπτοντας ανάγκες που δεν αντιμετωπίζονται από αυτά. Αναπτύσσει την αυτογνωσία, την ανάγκη της εξερεύνησης και της ανακάλυψης, τη θέληση για μάθηση. Οι πρόσκοποι ανακαλύπτουν τον κόσμο πέρα από τις σχολικές αίθουσες, υποκινώντας τις ικανότητές τους για μάθηση, και μεταλαμπαδεύοντας αυτή τη μάθηση σε άλλους.

Άλλες εθελοντικές οργανώσεις:

- Ίδρυμα για το Παιδί & την Οικογένεια
- Praksis
- Θεόφιλος
- Μαζί για το παιδί

- Αλκοολικοί Ανώνυμοι
- Ροταριανός Όμιλος Θεσσαλονίκης
- Εταιρία Προστασίας Σπαστικών
- Ναρκομανείς Ανώνυμοι
- Κέντρο Ζωής
- Οικολογική Εταιρεία Ανακύκλωσης
- ΕΠΑΚ - Ελληνικό Περιφερειακό Αναπτυξιακό Κέντρο
- Εθνικό Συμβούλιο Νεολαίας
- Όμιλος Φίλων του Δάσους
- ΕΦΑΠ - Ελληνική Φυσιολατρική Αντικυνηγετική Πρωτοβουλία

Οι μη κυβερνητικές οργανώσεις ανά κατηγορία είναι :

- ΕΠΕΙΓΟΥΣΑ ΒΟΗΘΕΙΑ : 56 • ΑΝΑΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ : 20 • ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ : 48
- ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ – ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΗ ΚΟΙΝΗΣ ΓΝΩΜΗΣ : 103 • ΥΓΕΙΑ : 357
- ΠΡΟΝΟΙΑ : 128 • ΠΑΙΔΙΑ-ΝΕΟΙ : 307 • ΓΥΝΑΙΚΕΣ : 83
- ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ-ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΣ : 86 • ΤΑΞΙΚΟΕΞΑΡΤΗΣΕΙΣ : 56
- ΦΥΣΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΕΣ : 34 • ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ : 213
- ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΖΩΩΝ : 57 • ΑΝΘΡΩΠΙΝΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ : 64 • ΑΤΟΜΑ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΕΣ : 385 • ΟΜΟΓΕΝΕΙΣ : 6 • ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΕΣ : 200 • ΜΕΙΟΝΟΤΗΤΕΣ : 100 • ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΕΣ : 130
- ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ : 63 • ΑΘΛΗΤΙΚΕΣ : 28 • ΔΙΚΤΥΑ – ΕΝΩΣΕΙΣ : 49
- ΔΙΑΚΡΑΤΙΚΕΣ – ΔΙΕΘΝΕΙΣ : 24 • ΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ ΟΗΕ : 1 • ΔΙΑΦΟΡΕΣ : 268

«Σ' αυτό τον κόσμο, που ολοένα στενεύει, ο καθένας μας χρειάζεται όλους τους άλλους. Πρέπει ν' αναζητήσουμε τον άνθρωπο όπου και να βρίσκεται»

Γιώργος Σεφέρης, ποιητής, Νόμπελ 1963

Πηγές:

<http://www.newargos.gr>

<http://www.sxediastinpoli.gr>

<http://www.in2life.gr>

<http://e-thelontis.gr>

<http://2lyk-alexandr.ima.sch.gr>